

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/97/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010051
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2124010051.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a členov senátu Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Rudolfa Botta, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, C., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora voči rozsudku Okresného súdu Trnava z 31.05.2024, sp. zn. 0T/9/2024, na verejnom zasadnutí konanom 10.06.2025 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany z a m i e t a.

odôvodnenie:

- Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 31.05.2024, sp. zn. 0T/9/2024, uznal obžalovaného A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že 6. januára 2024 v čase o 23:55 hod. v obci Chtelnica po ulici Partizánskej viedol ako vodič osobné motorové vozidlo značky Škoda Octavia s evidenčným číslom D., hoci vedel, že pred jazdou požil alkoholické nápoje, pričom v dôsledku nekoordinovanej jazdy bol v obci Chtelnica na Námestí 1. mája zastavený hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru Vrbové a pri následnej kontrole bol podrobený vyšetreniu na zistenie alkoholu dychovou skúškou na elektronickom prístroji značky AlcoQuant 6020 plus, výrobného čísla A408999, a v čase o 23:56 hod. mu bola nameraná pozitívna hodnota alkoholu v dychu s výsledkom 1,20 mg/l (v prepočte 2,50 promile) a pri opakovanej skúške v čase o 0:18 hod. mu bola nameraná hodnota alkoholu v dychu 1,18 mg/l (v prepočte 2,46 promile),
- Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písm. j), písm. l), § 38 ods. 2, ods. 3, § 46 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v spojení s § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienenečne odložil a určil skúšobnú dobu na 18 (osemnásť) mesiacov. Súčasne mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v cestnej premávke v trvaní 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov.
- Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku sa obžalovaný vzdal práva podať odvolanie, aj za osoby oprávneného v jeho mene podať, avšak prokurátor zahlásil odvolanie čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného.
- Zahlásené odvolanie prokurátor odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu 14.08.2024.
- V odvolaní prokurátor uviedol, že napáda výrok o treste, nakoľko ho nepovažuje za zákonný a spravodlivý. V prvom rade poukázal na to, že zistené množstvo alkoholu v organizme obžalovaného a to až 2,50 promile, ďaleko presahuje trestnoprávnu hranicu činu a nepredstavuje hodnotu hraničnú s priestupkovou zodpovednosťou. Zo všeobecnej znaleckej praxe vo veci toxikologického ovplyvnenia osôb alkoholom vyplýva, že koncentrácie alkoholu v krvi vo výške 2,01 až 2,24 g/kg (t.j. promile) a vyššie spadajú podľa pomocného všeobecného schematického rozdelenia do rozhrania označovaného ako ťažký stupeň opitosti. Pri takejto koncentrácii alkoholu v krvi dochádza už k závažnej poruche psychických, senzitivných a motorických zložiek riadenia organizmu. Na základe zistenej koncentrácie

alkoholu v krvi obžalovaného sa možno dôvodne domnievať, že alkohol sa veľmi významne negatívnym spôsobom podieľal na ovplyvnení konania počas vedenia motorového vozidla. Z uvedených dôvodov má za to, že krátky nepodmienečný trest odňatia slobody, aj vo výmere i len niekoľkých týždňov, by mohol mať a zaiste aj mal vyššiu výchovnú a preventívnu funkciu, ako hoci aj dlhší podmienečný trest odňatia slobody alebo peňažný trest, prípadne trest povinnej práce. Takýto trest by zároveň vedel vhodnejším spôsobom odradiť ostatných od páchania trestných činov, t. j. by bol účinnejšou generálnou prevenciou pred páchaním trestnej činnosti, nakoľko by priniesol okamžitú a prísnu reakciu zo strany štátu.

6. Z prezentovaných dôvodov prokurátor v konečnom návrhu žiadal, aby Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol rozsudkom.

7. Obžalovaný sa k písomne odôvodnenému odvolaniu prokurátora vyjadril prostredníctvom svojej obhajkyne Mgr. Zuzany Jedličkovej (ďalej len obhajkyňa), ktorá uviedla, že nie je možné súhlasiť s dôvodmi odvolania prokurátora, pretože tento prioritizuje generálnu prevenciu pred prevenciou individuálnou. Obžalovaný nespochybňuje potrebu generálnej prevencie a dôvodnosť prísneho postihovania v exemplárnych prípadoch s tragickými dôsledkami. Obhajkyňa poukázala, že obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný. Obhajkyňa uviedla, že možno konštatovať, že v prípade skutku išlo u obžalovaného o jednorazový excés v jeho správaní. Poukázala, že podmienečný odklad výkonu trestu odňatia slobody a určenie skúšobnej doby je u obžalovaného účinnejším prostriedkom postačujúcim na jeho nápravu. Na základe uvedeného navrhuje, aby krajský súd odvolanie prokurátora zamietol podľa § 319 Trestného poriadku, pretože nie je dôvodné.

8. Za účelom prejednanía odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia najskôr na 10.06.2025, ktorého sa zúčastnil prokurátor a obžalovaný a jeho obhajkyňa. Po oboznámení správy o stave veci sa pristúpilo ku konečným návrhom, keďže krajský súd dokazovanie nedopíňal, nakoľko v tomto smere žiadne návrhy neboli. V rámci konečných návrhov prítomný prokurátor navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste z dôvodov uvedených v písomne podanom odvolaní a obžalovanému uložiť prísnejší represívny trest odňatia slobody. Obhajkyňa uviedla, že navrhuje zamietnuť podané odvolanie, pretože je nedôvodné a uložený trest považuje za postačujúci z hľadiska generálnej a individuálnej prevencie. Obžalovaný v konečnom návrhu uviedol, že sa pripája k návrhu jeho obhajkyne, bol to skrat v jeho živote z ktorého si zobral ponaučenie.

9. Podľa § 315 Trestného poriadku, o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

10. Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaného odvolania preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1 Trestného poriadku krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné. Ku konaniu, ktoré výroku o treste predchádzalo

11. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky odvolateľ nemal a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Možno tak

skonštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k napadnutému výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

K trestu všeobecne

12. Pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, je potrebné pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukládanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

13. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

14. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

15. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

16. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

17. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

18. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om, či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

K trestu konkrétne

19. Pokiaľ ide o povahu spáchaného prečinu, správne prokurátor v odvolaní poukázal na to, že objektom tejto skutkovej podstaty je ochrana života, zdravia a majetku, najmä pred vodičmi motorových vozidiel, ktorí vedú motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu alebo drog. Z povahy motorových vozidiel, ktoré svojou váhou a motorickou silou spôsobujú závažné deštruktívne účinky, vyplýva, že následky dopravných nehôd sú spravidla závažné, keďže ide nielen o prípady usmrtenia, ale aj veľmi časté prípady, pri ktorých dochádza k ťažkým zraneniam poškodených. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchatel'a, ktorý v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, vykonáva zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. Z hľadiska ovplyvnenia alkoholom rozumieme pod pojmom stav vylučujúci spôsobilosť, kedy hladina alkoholu v krvi vodiča motorového vozidla dosiahne 1,0 g/kg (1 promile), nakoľko podľa poznatkov lekárskej vedy nie je žiadny, teda ani nadpriemerne disponovaný vodič motorového vozidla, schopný bezpečne viesť motorové vozidlo pri takejto hladine alkoholu v jeho krvi. Páchatel'om tohto trestného činu môže byť ktokoľvek (všeobecný), z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

20. Krajský súd sa stotožňuje s názorom prokurátora, že pokiaľ páchatel' viedol motorové vozidlo v cestnej premávke pod vplyvom alkoholu v stave vylučujúcom spôsobilosť, tak nie je v zásade jedno, v akom stupni opitosti sa nachádzal, resp. o akú hodnotu páchatel' prekročil kľúčovú hranicu jedného promile alkoholu v krvi. Krajský súd zastáva názor, že každé ovplyvnenie alkoholom znižuje schopnosť k vedeniu motorového vozidla v cestnej premávke, nakoľko vodič potom nie je schopný správnych a včasných vnemov, pohotových reakcií na situácie bežne vznikajúce v cestnej premávke, preto je dôležité vedieť, k akému výraznému zníženiu schopností vodiča vplyvom návykovej látky, spravidla alkoholu, došlo. Z logiky veci platí, že čím vyššia je hladina alkoholu v krvi páchatel'a tohto činu, t. j. stupeň jeho opitosti (resp. čím vyššia je miera jeho ovplyvnenia inou návykovou látkou ako je alkohol), tým je jeho schopnosť viesť motorové vozidlo v cestnej premávke nižšia (problematickejšia, obmedzenejšia) a naopak potenciálne riziko ohrozenia záujmov chránených Trestným zákonom vyššie. Na základe uvedeného je preto krajský súd toho názoru, že stupeň opitosti páchatel'a je potrebné vždy zohľadňovať v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu a mal by byť zohľadnený aj pri individualizácii trestnej sankcie, na ktorú skutočnosť prokurátor dôvodne v odvolaní poukazuje.

21. V tomto prípade z ustálených skutkových zistení vyplýva, že obžalovaný viedol ako vodič osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu s nameranou hodnotou 1,20 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu, čo v prepočte činí 2,50 promile alkoholu v krvi. Takúto hladinu alkoholu v krvi veda označuje už za ťažkú opitosť, v rámci tohto stavu osoba nie je schopná samostatnej chôdze, má blábolivú reč, psychické poruchy, výraznejšie poruchy správania (napr. opilecká agresivita), zvracanie a pod.

22. Na strane druhej krajský súd nezdieľa názor prokurátora, že páchatel'a prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, u ktorého bola zistená ťažká opitosť (2,0 až 2,99 promile alkoholu v krvi), nemožno potrestať podmiennečným odkladom trestu odňatia slobody, ak sú na to splnené zákonné podmienky. Je tomu tak z dôvodu, že okrem stupňa opitosti majúceho vplyv na závažnosť spáchaného prečinu je potrebné zväžiť aj možnosti nápravy páchatel'a týmto druhom trestu. A práve táto ostatná zákonná podmienka v prípade obžalovaného podľa názoru krajského súdu stále splnená je, čo vytvára prekážku pre jeho potrestanie nepodmiennečným trestom odňatia slobody v zmysle návrhu prokurátora.

23. U takéhoto páchatel'a trestnej činnosti je podľa názoru krajského súdu možné racionálne očakávať, že v prípade uloženia trestu odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu a uložením probačného dohľadu spolu s trestom zákazu činnosti bude naplnený účel trestu sledovaný ust. § 34 Trestného zákona, tu najmä z hľadiska individuálnej prevencie. Nemožno tiež opomenúť odstrašujúci účinok samotného trestného konania.

24. Inak vyjadrené, pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd z dôvodov rozvedených vyššie v texte postupoval správne a zákonne, keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu a taktiež aj uložením probačného dohľadu. Ani krajský súd nepovažoval za nevyhnutné na obžalovaného vplývať výkonom nepodmiennečného trestu odňatia slobody. Takýto postup si nevyžaduje ani účinná ochrana spoločnosti a ani náprava tohto konkrétneho páchatel'a.

25. Pokiaľ ide o výmeru trestu, krajský súd konštatuje, že okresný súd u obžalovaného preskúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, správne u neho nezistiac žiadnu priťažujúcu okolnosť zistil dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval a podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, že páchatel' viedol pred spáchaním trestného činu riadny život.

26. Okresným súdom vymeraný trest odňatia slobody 3 (tri) mesiace je vzhľadom na osobu obžalovaného a okolnosti prípadu, možné aj podľa krajského súdu považovať za primeraný a spravodlivý.

27. Pri podmienenom odklade výkonu trestu je okresný súd povinný v zmysle ust. § 50 ods. 1 Trestného zákona určiť skúšobnú dobu od jedného do piatich rokov. Okresným súdom určená skúšobná doba na úrovni 18 (osemnástich) mesiacov je podľa názoru krajského súdu je dostatočne dlhá na to, aby obžalovaný spôsobom svojho života preukázal polepšenie.

28. Keďže sa obžalovaný dopustil trestného činu v súvislosti s vedením motorového vozidla, správne mu okresný súd uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v cestnej premávke podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Uloženie tohto druhu trestu si v tomto prípade nepochybne vyžaduje účinná ochrana spoločnosti, tu najmä ostatných účastníkov cestnej premávky pred páchatelmi tohto druhu trestnej činnosti.

Záverečné zhrnutie

29. Okresným súdom vymerané tresty vo svojom súhrne považoval krajský súd za zákonné, primerané a spravodlivé, ktoré splnia svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdia konanie obžalovaného.

30. Na základe prezentovaných úvah krajský súd vyhodnotil odvolanie prokurátora ako nedôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí zamietol.

31. Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.